

Nr. 206/393/

Pirmadienis, 1946. IX. 9

IŠ VISO PASAULIO

- VIENAM MĖNESIUI ATIDĖTI JTO suvažiavimo pradžia nutarta ši rytą Paryžiuje užs. reik. ministrų tarybos posėdyje. Posėdis, kuris vyko Prancūzijos užs. reik. ministerijos rūmuose, užtruko 4 valandas ir pasibaigė šiandien. Posėdyje dalyvavo Kinijos atstovas ir buv. pirmojo JTO suvažiavimo pirmininkas Spaak. Vietoj Bevino, kuris yra išvykęs į Londoną vadovauti Palestinos konferencijai, D. Britaniją atstovavo jūrų ministeris feldm. Alexander. Byrnes taip pat jau buvo grįžęs iš kelionės po Vokietiją, kur, kaip Muncheno radijos pranešė, paskutiniu metu jis buvo sustojęs ir Munchene, ir aplankęs vokiečių eksporto parodą. Tarybos posėdyje D. Britanijos atstovas Alexander pareiškė, kad D. Britanija sutiksianti su JTO suvažiavimo atidėjimu, jei taikos konferencija pradėsianti svarstyti ir Vokietijos problemą. Šią mintį pabrėžęs ir Bevinas, išvykdamas iš Paryžiaus, nurodėdamas, kad esąs laikas parengti tikslią programą Vokietijos problemų svarstymui. Nutarus JTO suvažiavimą pradėti spalio 23, tuojau po posėdžio Spaak kalbėjosi telefonu su Trygva Lie, pranešdamas tarybos nutarimą ir atsiklausdamas dėl JTO sutikimo. Paryžiuje šalia taikos konferencijos jau sudarytas antras tarpvalstybinis susitarimas. Italija susitarė su Egiptu dėl reparacijų, kurios siekiančios 25 ml. dolerių. Ryšium su Italijos-Austrijos sutartimi vakarykštis "Times" rašo, jog geriausi rezultatai esą pasiekiami ne konferencijoje, bet kaip tik už jos; ir tai ne tarp sąjungininkių, bet tarp buvusių priešų valstybių. Jugoslavijos atstovas Kardeli šeštadienį pareiškė, kad Jugoslavija nepasirašys taikos sutarties ir nepripažins jokio nutarimo, kuris būtų jai nepriimtinas, o tai įvyktų, jei būtų nustatyta vadinamoji "prancūzų siena". Jugoslavija sutiko su Triesto sutarptautinimu, tačiau jo sienos turi būti ~~kurios~~ palenkesnės Jugoslavijai ir sujungtas geras susisieikimo ryšiais. Į kompromisus Jugoslavija neisianti. "Daily Herald" rašo, kad paskyrus Italijai reikalaujamas reparacijas, ji pergyventų ūkinę krizę, iš kurios pasikelti ji būtų nepajėgi. Užsimerant apie Triesto klausimą pasakyta, kad jei Jugoslavija nusileistų tiek, kiek Italija, tai klausimas būtų jau seniai išspręstas. Italijos delegacija taikos konferencijos pirmininkui įteikė raštą, kuriame protestuojama prieš Sov. Sąjungos pareiškimus Italijos ir jos ginkluotųjų pajėgų atžvilgiu. Kaip vakar Maskva pranešė, vienas Jugoslavijos laikraštis pareiškė, kad dauguma italų delegacijos narių yra buvę fašistai. Pats de Gasperi buvęs fašistinėje vyriausybėje.

- IŠVIETINTUJŲ BAUDIMĄ, kaip valdiniai iš Muncheno pranešama, visiškai savo žinion perimanti karinė amerikiečių vadovybė. Sulaikytieji DP per 24 val. nuo jų suėmimo turi būti atitinkamo amerikiečių teismo teisiami. Vokiečių kalėjimuose DP negalės būti laikomi. Jiems įrengiamos specialios stovyklos. Dabar esantieji vokiečių kalėjimuose per 14 dienų turi būti perduoti toms stovykloms. Vokiečiai tose stovyklose neturės jokių teisių. Didėsniomis bausmėmis mubaustieji bus gražinti į savo kilimo kraštus, išskiriant politiškai persekiotuosius ir asmenis be pilietybės.

2

- LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIUI atstatyti, - kaip Frankfurto radijas vakar vakare pranešė, esą paskirta 20 mil. rublių.

- JŪRININKŲ STREIKAS JAV pasiekė didžiausio itampimo. Streikas esąs didžiausias JAV istorijoje. Apie 0,5 mil. jūrininkų ir uostų darbininkų sustabdė darbą. Uostuose pasiliko 3000 laivų, vien Uarros 150. Iš ligštolinių pasitarimų likviduoti streikui nesimato jokių džiuginančių reiškinių.

- BYRNES KALBA įvairiose vietose susilaukė įvairių atsiliepimų. Vi-soj Lenkijoje vakar buvo surengti prieš Byrnes kalbą nukreipti protesto mitingai. Varšuvoje kalbėjo min. pirmininkas komunistas Gomulka. Jis pareiškė, jog Lenkija turinti teisę reikalauti, kad jos sienos būtų galutinai nustatytos. Byrnes kalba parodanti, kad Lenkija dabar labiau negu bet kada turinti laikytis savo tikrųjų draugų, ypač Sov. Sąjungos. Prancūzijos spauda taip pat pasisako prieš. "Resistance" rašo, kad įvykę tai, ko seniai buvo laukiama. Vokietijos ūkinis atsistatymas eity Prancūzijos sąskaiton. Bendrai prancūzų spauda laikosi rezervuotai ir reiškia nepasitenkinimą ypač dėl Ruhro ir Rheino sričių palikimo Vokietijai. Maskvoj Byrnes kalba tik atpasakota. Berlyne vakarinėse zonose kalba spausdinama pirmose vietose stambiomis raidėmis, rusų zonoj dedama tik santrauka nežymioj vietoj. Londono radijas oficialioje apžvalgoje ypač pabrėžęs Byrnes kalbos reikšmę, pažymėdamas, kad D. Britanijoje kalba sutikta palankiai. Tai esąs svarbiausias ir didžiausias amerikiečių politikos veiksnys Vokietijos atžvilgiu nuo Potsdamo laikų. Toliau atpasakojus kalbą pareiškė, jog daugumoje tai esą seni ir jau žinomi dalykai, bet tik ši kartą patiekti naujoje ir griežtoje formoje. Naujai pasiūlyta esą centrinės vokiečių vyriausybės sudarymo reikalus ir jungtinės Vokietijos tautinės tarybos. Pabrėžiama, kad atėjęs laikas patiems vokiečiams pavesti atsakomybę už administraciją. Komentare taip pat pareiškė, kad iš kalbos aiškėja, jog amerikiečiai savo kariuomenę atitrauks tik tada, kai ir kiti sutiks atitraukti. Vokiečiams, esą reikia leisti patiems įsirengti savo namus. Zonų sienos turi pranykti ir okupacinės kariuomenės turi tik prižiūrėti, kad būtų laisvė nuo militarizmo ir nuo antidemokratinų tendencijų. "Daily Herald" ryšium su Byrnes kalba pareiškia, jog Vokietijos problema esanti viena iš svarbiausių problemų. Jei didieji susitars dėl Vokietijos, tai susitars ir dėl kitų dalykų. Toliau oficialioje spandoje paliesti Saksonijos rinkimai, apie kuriuos pasakyta, jog nežiūrint didžiausios SED propagandos, priešrinkiminėje kampanijoje, nežiūrint didžiausio spaudimo, partijai nepavykė surinkti nė 50%. Dėl santykių tarp Rytų ir Vakarų pareiškė, kad jie, iškėlus Ukrainai skundą prieš Graikiją PST, dėl debatų Taryboje dar pablogėję. Gi sprendimai, kol nėra tarp Rytų ir Vakarų sutarimo, yra nepilni ir netikri.

- PREZ. TRUMANAS PASKELBĖ, kad trečiasis atominės bombos bandymas numatytas 1947 m. pavasarį Bikine atole, atidedamas neribotam laikui. Jau pirmieji du esą įrodę atominės bombos veiksmingumą ir dėl per didelių išlaidų trečiasis nesąs reikalingas.

- TERORO VEIKSMAI Palestinoje po ilgesnės pertraukos vakar vėl pasireiškė. Netoli Haifos sprognusios 3 bombos. Kaip Beromūstėvis pranešė, esą sužaloti didieji naftos vamzdžiai. Prie Haifos būta taip pat ir padegimų. Per praėjusią mėnesį būta taip pat dviejų bombų pasikėsinių britų laivuose. Vienam žydų pabėgėlių laive rasta sprogtamosios medžiagos /itališkos kilmės/.

- PALESTINOS KONFERENCIJA pradėsia šiandien Londone. Ją atidarys min. pirm. Attlee ir vedovaus Bevinas. Dalyvaus 7 arabų kraštai. Žydų tautinė taryba ir "Jewish Agency" pakviatima atmetusios.

- TÜRINCIJOS ir dalyje Saksonijos vakar vyko savivaldybiniai rinkimai. Nežiūrint karštos SED propagandos, kuriai jie vieni tebuvo gavę papildomo popieriaus ir spaudimo iš viršaus, kaip šimt pranešame SED surinkusi dar mažesnę nuosimtį, negu praėjusį sekmadienį. Iš iki šiol paskelbtų duomenų už SED balsavę 263.000, o už LPD 238.000, taigi tik 25.000 mažiau. CDU surinko 107.000. Duomenys rodo, kad SED surenka tik 2/5 balsų.

- BULGARIJOJ vėkar buvo tautos atsiklausimas dėl valstybės formos. Dalyvavimas rinkimuose; kaip Londonas praneša, nebuvo gausus. Pasiskyrus už respubliką esąs aiškus, nes ne tik "Tėvynės frontas", bet ir opozicinės partijos buvo pasiskę už respubliką. Maskvos pranešimu, rinkimai praėję šventiškoji nuotaikoj. Gatvės esą buvo papuoštos Bulgarijos, Sov.Sąjungos, Jugoslavijos ir kitų demokrati- nių kraštų vėliavomis ir ženklais. Buvo nešamai Georgieff, Dimitroff ir kitų politinių asmenybių paveikslai.

- TRIESTE, ryšium su vienerių metų sukaktimi nuo žuvimo keturių antifašistų slovenų, įvykę nežaumų ir demonstracijų, per kurias policija turėjo pavartoti šaunamuosius ginklus. Demonstracijos įvykę neatsižvelgiant į saugininkų draudimą. Triesto komendantas britas pareiškė protestą 4. jugoslavų armijai dėl užpuolimo britų transporto priemonių ir dėl jų sulaikymo. Tuo esą sulaužyti susitarimai. Reikalaujama sulaikytąsias priemones gražinti ir prašoma ateityje laikytis susitarimų.

- HERRIOT prancūzu radikālsociālsto partijos suvažiavime / vēl iš-
riktas partijos pirmininku.

- TANKISTŲ PARADAS įvykęs vakar Maskvoje Raudonojoje Aikštėj. Ta proga Maskvos radijas iškelia tankistų nuopelnus tėvynei karo metu, pažymėdamas, kad tarybiniai tankistai esą stipriausi pasaulyje ir kad esąs reikalingi ir toliau juos stiprinti.

- DIDŽIJI PUOLIMĄ pradėjusi centr.vyriausybės kariuomenė Kinijoje prieš komunistų vyr.būstinę.

- PAX ROMANA, tarptautinės studentų-katalikų organizacijos kongresas prasidėjo Sveicarijoje. Kongresą atidarė nuncijus mensinjoras Bernardini. Suvažiavę apie 700 atstovų iš įvairių kraštų. Dalyvauja taip pat ir popiežiaus pasiuntinys prie Vokietijos episkopato vysk. Munch/?/. Dalyvaujanti taip pat ir vokiečių delegacija./Lietuvių delegacija, susidedanti iš kelių profesorių ir studentų, taip pat i kongresą yra išvykusi/.

- PANDIT NEHRU; laikinosios indų vyriausybės ministras pirmininkas, savo per radiją pasakytoje kalboje, reikėjo visiškai nepriklausomybės Indijai. Indija, kaip nepriklausoma suvereninė valstybė, bet ne kaip vasalas. Indija norinti bendradarbiauti ir palaikyti gerus santykius su visais, taigi ir su D. Britanija, bet tik kaip lygus su lygiu. Bombėjusis vėl pasireiškė neramumų, viso, kaip Londonas praneša, per paskutiniuosius neramumus ten žuvo 232 žmonės, sužeista 716.

- NAUJA REKORDĄ pasiekusi anglų aviacija suaičio skridime. Per bandymą vienas lėktuvas nuskrido 991 km į vėlandą, antras - 988. lig-
šiolinis rekordas buvo 975 km.

- ATSAKYMA į "Le Monde" tilpusį straipsnį "Ką reiškia baltų buvimas taikos konferencijoje?" tas pats laikraštis IX.4 Nr.529 išidėjo vieno baltų žurnalisto laiške, pavadintą "Tarptautinė Baltijos kraštų padėtis". Laiške atremiami pagrindiniai straipsnio prasilenkimai. ~~su~~

VIETOS ŽINIOS

- **TAUTOS ŠVENTĖS** minėjimas mūsų kolonijoje buvo pradėtas išvakarėse šv.Lauryno bažnyčioje religinės muzikos koncertu: Koncerto programą išpildė kolonijos ansamblis, vadovaujamas muz.P.Armono, dalyvaujant op.sol.Radzevičiūtei, sol.Bičkieniui ir sol.Eitutienei. Vargonais pritarė ir dalį programos atliko Lehnadorfer. Į koncertą atsilankė, be gausaus mūsų tautiečių skaičiaus, nemaža ir svetintaučių; jų tarpe aukštų Kempteno miesto vokiečių administracijos pareigūnų. Šventės dieną 9 val. bendrabučio kieme, organizuotai dalyvaujant skautams ir gausiam būriui tautiečių, buvo pakelta tautinė vėliava. Ta proga kolonijos pirmininkas Dr.Kaškslis turė stilingą žodį ir sugiedojus Tautos Himną pirmą kartą šiame rajone suplevė savo trišpalvę. Tenka pažymėti, kad vėliavos aikštelę ir čia gražiai sutvarkė dail.Rutkanskas, padedamas skautų ir gimn.mokslėivių. Iškilmingųjų pamaldų metu vėl gražiai pasirodė kolonijos ansamblis ir sol.Armonienė. Po pamaldų buvo sukalbėta malda už tėvynę ir sugiedotas Tautos himnas. Šventės minėjimas buvo baigtas iškilėmis Kornhauso salėje. Čia komiteto narys kult.ir šviet.reikalams N.Tautvilas susirinkusiems kolonijos nariams pasakė šventės dienai pritaikytą kalbą, kurioje nušvietęs šių dienų lietuvių tautos ir jos tremtinių vargus, nurodė taip pat, kad mūsų padėtis nėra be vilties ir kad anksčiau ar vėliau Lietuvai vėl prašvis laisvės saulė. Sugiedojus Tautos Himną, pradėta koncertinė minėjimo dalis. Programą išpildė kolonijos ansamblis vadovaujamas muz.Armono, dalyvaujant opėtos sol.Radzevičiūtei ir solistėms Armonienei, Bičkieniui ir Eitutienei. Ansamblį ir solistes publika sutiko šiltais, kiekvieną jų pasirodymą palydėdama gausiais plojimais, o kai ką iškviisdama ir perkartoti. Solistėms ir chorui fortepijonu pritarė Reithinger'is. Atskirai tautos šventę dar paminėjo skautai savo sueigoje stovyklos sodelyje. 7 kandidatai davė skauto išodį. Bendrai šventė praėjo riamtoje susikaupimo dvasioje; prisimenant šių dienų mūsų tėvynės vargus ir neiškętą tolimesni savo likimą buvo susilaikyta nuo džiaugsmo pasireiškimų ir kelta vienybės, pasiryžimo ir kantrybės mintys.
- **UŽ TAUTOS ATETITĮ** nuo šiandien per 9 dienas "Vytauto" bendrabučio koplyčioje 19 val. vyks pamaldos, kuriose visi tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti.
- **ARMONOX'IA, BIČKIENĖS IR DATGĖLIENĖS** koncertas įvyks ateinantį pirmadienį /IX.16/ Kornhauso salėje 19,30 val. Programoje lietuvių ir pasaulinių kompozitorių kūriniai. Bilietų gavimo tvarka bus paskelbta vėliau.
- **UNRROS SKAITYKLĖ**, iki šiol buvusi "Vyties" bendrabutyje, perkelta į dabartinės gimnazijos patalpas 5 kamb. ir pradėjo veikti. Visi pasisekolimusi tiei knygas ar žurnalus prašomi juos gražinti arba pa-keisti naujais.
- **ŠOFERIŲ KURSŲ** visų laidų kursantai, norintieji atlikti važdavimo praktika, kviečiami susirinkti antradienį 18,30 val. II bl.16 kamb. Kviečiami taip pat ir norintieji naujai pradėti mokytis.
- **SANITARINĖ PRIEŽIŪRA** dabartinės stovyklos patalpų ir rajono pa-skirstyta sekančiai: I bl. ir II bl. IV a. - Mackevičiui, gyvenan-čiam II bl. 70 k.; -II bl. I a. - Venini, gyv. II bl.95 k. II bl. II-a. - Tomašickui II bl.58 k. II bl: III a: - Jagelavičiūnei, gyv. II b. 93 kamb.; III bl. - Morai; gyv. II bl.64 kamb. Kiemas su visais pa-statais - Priėgintui, gyv. III bl.32 kamb. Visais sanitariniais reikalais gyventojai turi kreiptis į savo dezinfektoriaus. Gyvento-jai prašomi laikytis seniau nustatytų šveros taisyklių.
- **INŽ.PABEDINSKO** anglų k. pamoka įvyks ne rytoj, bet šiandien 19 val.